

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR

538. PLENÁRNE ZASADNUTIE EHSV, 17. 10. 2018 – 18. 10. 2018

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru — a) Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o používanie digitálnych nástrojov a postupov v rámci práva obchodných spoločností

[COM(2018) 239 final — 2018/0113 (COD)]

b) Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenía alebo splynutia a rozdelenia

[COM(2018) 241 final — 2018/0114 (COD)]

(2019/C 62/04)

Spravodajca: **Dimitris DIMITRIADIS**

Pomocný spravodajca: **Norbert KLUGE**

Konzultácia	a) Európsky parlament 28. 5. 2018 a) Rada 30. 5. 2018 b) Európsky parlament 28. 5. 2018 b) Rada 29. 5. 2018
Právny základ	a) článok 50 ods. 1 a článok 50 ods. 2 písm. b), c), f) a g) ZFEÚ b) článok 50 ods. 1 a 2 ZFEÚ
Príslušná sekcia	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu
Prijaté v sekcii	2. 10. 2018
Prijaté v pléne	17. 10. 2018
Plenárne zasadnutie č.	538
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	190/2/1

1. Závěry a odporúčania

1.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) víta návrhy Komisie, ktoré predstavujú komplexný prístup s cieľom vyvážiť a ochrániť legitímne záujmy a potreby všetkých zainteresovaných strán, MSP, menšinových držiteľov podielov, veriteľov a zamestnancov.

1.2. Takisto je potrebné zosúladiť cieľ jednotného trhu bez vnútorných hraníc pre spoločnosti s inými cieľmi európskej integrácie, ako je sociálna ochrana zakotvená v článku 3 ods. 3 ZEÚ, článkoch 9 a 151 ZFEÚ a v Európskom pilieri sociálnych práv. EHSV sa domnieva, že súčasný právny návrh týkajúci sa mobility spoločností predstavuje dobrú príležitosť na začatie ďalšej diskusie o požiadavkách a efektívnosti európskeho práva obchodných spoločností v digitálnom veku. Tak by sa mali zohľadniť stanoviská všetkých zainteresovaných strán, ako sú zamestnanci a spoločnosť ako celok. To je želaný vývoj smerom k vytvoreniu udržateľných spoločností ako konkurenčnej výhody EÚ.

1.3. EHSV podporuje návrhy, ktoré posilňujú medzinárodnú konkurencieschopnosť MSP, znižujú náklady, harmonizujú a zjednodušujú postupy v oblasti registrácie, podávania zmien týkajúcich sa podniku a premien. Domnieva sa, že usmernenia Komisie pre členské štáty v súvislosti s transpozíciou smerníc sú užitočné.

1.4. EHSV sa zasadzuje za vyplnenie medzier, ktoré umožňujú schránkovým spoločnostiam zneužívať právne predpisy na podvody, daňové úniky, pranie peňazí, znižovanie pracovných noriem a úrovne sociálnej ochrany a zvyšovanie nekalej konkurencie. Naliehavo žiada zainteresované orgány, aby podvodné praktiky zistovali a trestali. EHSV podporuje návrh obmedziť výber členského štátu registrácie len na štát, s ktorým je spoločnosť skutočne spojená.

1.5. EHSV podporuje transparentnosť, bezpečnosť a právnu istotu. Zdôrazňuje význam účinného overenia totožnosti, ktoré musí byť povinné pred vytvorením spoločnosti a v každom prípade by sa malo vykonať pred jej registráciou. Členské štáty by mali plne dodržiavať normy EÚ alebo uplatňovať podobné normy v záujme účinného overenia totožnosti a spoľahlivé informácie s cieľom zahrnúť všetky normy pre vlastnícke práva.

1.6. EHSV sa domnieva, že naskenované kópie pasov, preukazov totožnosti alebo splnomocnení ohrozia právnu istotu a nemali by sa akceptovať. Formuláre splnomocnenia by mali byť verejne dostupnými dokumentmi a mali by sa pred podaním informácií riadne skontrolovať. Právnické osoby zaregistrované vo vnútroštátnych registroch by mali používať online nástroje na registráciu a podávanie zmien, ak ich zastupuje ich právny zástupca, ktorým je fyzická osoba a nie holdingová spoločnosť.

1.7. EHSV víta zásadu „len raz“, aby sa MSP nemuseli registrovať viackrát a príslušné informácie sa nemuseli viackrát uverejňovať, pričom vnútroštátne registre zároveň zaručia spoľahlivosť a dôveryhodnosť dokumentov a informácií, ktoré zverejnia.

1.8. EHSV zdôrazňuje, že pre mikropodniky a MSP je veľmi dôležitá otázka nákladov, keďže tieto podniky nemajú ani kapacity, ani potrebné nástroje na to, aby mohli zvládnuť výzvy digitálnej spoločnosti. Jednoduchá registrácia a cezhraničná mobilita im pomôžu plne využívať výhody digitálneho jednotného trhu a zmiernia ich administratívne zaťaženie. EHSV podporuje iniciatívu, že dokumenty a informácie, ktoré poskytujú obchodné registre by mali byť ekvivalentom „vernej kópie“. Skutočné administratívne náklady, ktoré sa budú musieť zaplatiť obchodnému registru, by však mali byť transparentné, rozumné a nemali by obmedzovať prístupnosť.

1.9. EHSV sa domnieva, že treba zabezpečiť voľný a jednoduchý cezhraničný prístup k obchodným registrom s cieľom potvrdiť informácie o spoločnosti, napríklad na opodstatnenie nevhodnosti danej osoby na vykonávanie funkcie riaditeľa, umožniť kontrolu informácií o spoločnosti a obmedziť cezhraničné podvody.

1.10. EHSV oceňuje, že v návrhu Komisie sa výslovne uznáva úloha, ktorú v mnohých členských štátoch zohráva notár, pokiaľ ide o zabezpečenie právnej istoty, poskytovanie právneho poradenstva a predchádzanie podvodom a zneužívaniu v čoraz viac digitalizovanom hospodárskom prostredí. EHSV sa konkrétne nazdáva, že prechádzanie podvodom a zneužívaniu nebráni hospodárskej činnosti, ale že je to naopak nevyhnutná podmienka pre spravodlivý a transparentný jednotný trh EÚ, na ktorom budú mať mikropodniky rovnaké príležitosti a budú môcť súťažiť o zákazníkov v spravodlivých a priaznivých podmienkach ponukou najlepších výrobkov a služieb v prospech všetkých účastníkov trhu.

1.11. EHSV podporuje návrh Komisie uľahčiť cezhraničnú mobilitu spoločností, ktorý stanovuje jasné podmienky prostredníctvom sekundárnej legislatívy. Ako to však vo svojej judikatúre zdôraznil Súdny dvor Európskej únie, malo by byť jasné, že zámer podniku využiť výhody priaznivejších právnych predpisov sám osebe nepredstavuje zneužitie slobody usadiť sa. Mobilita podnikov uľahčí zamestnanosť v celej EÚ. Malo by sa však prihliadať aj na negatívne dôsledky premeny, rozdelenia alebo zlúčenia či splnutia pre miestne a regionálne trhy práce.

1.12. EHSV odporúča, aby Komisia venovala pozornosť rozdielom medzi smernicou 2005/56/ES o cezhraničných zlúčeníach alebo splynutiach a navrhovanými postupmi v oblasti cezhraničných premien alebo rozdelení so zreteľom na možné dôsledky z hľadiska ich účinnosti a atraktívnosti.

1.13. EHSV sa domnieva, že nový postup z hľadiska premiestnenia sídla spoločnosti (cezhraničná premena) pomôže vytvoriť právnu istotu prostredníctvom kontroly *ex ante* v pôvodnom členskom štáte a v cieľovom členskom štáte, pričom v druhom prípade by sa mal obmedziť na overenie splnenia svojich požiadaviek stanovených na účely väzby premenenej spoločnosti na jeho vnútroštátny právny poriadok. Takisto sa nazdáva, že by bolo užitočné zaviesť všeobecnú doložku proti zneužívaniu práva usadiť sa.

1.14. EHSV schvaľuje, že sa v návrhu Komisie prihliada na skutočnosť, že premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia môžu byť predmetom podvodov. Zostáva však nejasné, čo znamená pojem „umelá konštrukcia“ (*artificial arrangement*). EHSV preto odporúča, aby sa v záujme vyjasnenia pojmu „umelá konštrukcia“ stanovili kritériá alebo ukazovatele, ktoré poukazujú na podvodné praktiky alebo neprimerané daňové zvýhodnenia oslabujúce právnu istotu, spravodlivú hospodársku súťaž a sociálnu ochranu.

1.15. EHSV oceňuje skutočnosť, že na malé podniky a mikropodniky sa nevzťahuje preskúmanie nezávislým znalcom, keďže náklady na správu nezávislého znalca by boli pre ne priveľkou záťažou. Domnieva sa, že tieto správy by sa mali týkať len veľkých podnikov, ktoré plánujú cezhraničnú premenu, rozdelenie a zlúčenie alebo splynutie.

1.16. EHSV víta zámer Komisie chrániť existujúce práva pracovníkov na účasť na spolurozhodovaní. Želal by si však, aby sa posilnila úloha európskych zamestnaneckých rád v prípade transformácie veľkých podnikov v súlade so smernicou 2009/38/ES.

1.17. EHSV víta zavedenie zosúladených pravidiel na ochranu menšinových držiteľov podielov a veriteľov, ktoré v smernici 2005/56/ES neexistovali.

1.18. EHSV zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky digitálne nástroje a postupy používané na účely uplatňovania týchto návrhov boli plne prístupné, najmä pre osoby so zrakovým postihnutím.

2. Návrhy Komisie

2.1. Komisia predložila komplexný súbor opatrení⁽¹⁾,⁽²⁾ v záujme spravodlivých, priaznivých a moderných ustanovení práva obchodných spoločností v EÚ.

2.2. Právo EÚ v oblasti obchodných spoločností⁽³⁾ zahŕňa v súčasnosti určité prvky digitalizácie, ako napríklad povinnosť členských štátov **sprístupniť online informácie o spoločnostiach s ručením obmedzeným**. Tieto požiadavky sú však obmedzené a nepresné, a preto je ich uplatňovanie na vnútroštátnej úrovni veľmi rôznorodé.

2.3. Cieľom návrhu⁽⁴⁾ je **poskytnúť viac digitálnych riešení spoločnostiam na jednotnom trhu a viac rovných príležitostí spoločnostiam** v EÚ a zároveň zabezpečiť, aby mali členské štáty potrebnú flexibilitu na prispôbenie svojich vnútroštátnych systémov a zachovanie svojich právnych tradícií. Členské štáty by mali umožniť a podporovať využívanie digitálnych nástrojov a postupov v oblasti práva obchodných spoločností bez narušení, vďaka čomu budú môcť preniesť svoje systémy kontroly *ex ante* do digitálneho veku.

2.4. Celkovým cieľom tohto návrhu je zabezpečiť hladké fungovanie jednotného trhu po celý čas trvania **životného cyklu spoločnosti** pri interakcii s orgánmi, pokiaľ ide o registráciu spoločnosti a pobočky, ako aj o podávanie informácií, na celom území EÚ.

2.5. **Sloboda usadiť sa** zohráva kľúčovú úlohu v rozvoji jednotného trhu, keďže umožňuje právnickým osobám trvalo sa venovať hospodárskym činnostiam v iných členských štátoch. Uplatňovanie tejto slobody v praxi je pre podniky, a najmä pre MSP, stále komplikované, ako sa uznáva v stratégii jednotného trhu z roku 2015⁽⁵⁾. Avšak právna neistota, čiastočná neprimeranosť, ako aj nedostatok pravidiel upravujúcich určité cezhraničné operácie, svedčia o tom, že **neexistuje jasný rámec** na zabezpečenie účinnej ochrany týchto zainteresovaných strán.

⁽¹⁾ COM(2018) 239 final.

⁽²⁾ COM(2018) 241 final.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 46).

⁽⁴⁾ COM(2018) 239 final.

⁽⁵⁾ COM(2015) 550 final.

2.6. Cezhraničná premena je pre spoločnosti efektívnym riešením, ako sa **presťahovať do iného členského štátu bez toho, aby stratili svoju právnu subjektivitu alebo museli opätovne rokovať** o svojich obchodných zmluvách. Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) dospel k názoru, že na základe slobody usadiť sa zakotvenej v článku 49 ZFEÚ majú spoločnosti zriadené v jednom členskom štáte právo premiestniť svoje sídlo do iného členského štátu prostredníctvom cezhraničnej premeny bez toho, aby stratili svoju právnu subjektivitu⁽⁶⁾. SDEÚ vo svojom nedávnom rozsudku vo veci *Polbud*⁽⁷⁾ potvrdil právo spoločností uskutočňovať cezhraničné premeny na základe slobody usadiť sa.

2.7. V súlade s rozhodnutiami SDEÚ⁽⁸⁾ je hlavný cieľ harmonizovaných pravidiel upravujúcich cezhraničnú premenu⁽⁹⁾ dvojaký:

- umožniť spoločnostiam, predovšetkým mikropodnikom a malým podnikom, uskutočniť cezhraničnú premenu riadnym, efektívnym a účinným spôsobom,
- vhodným a primeraným spôsobom chrániť najviac postihnuté zainteresované strany, a to napr. zamestnancov, veriteľov a držiteľov podielov.

2.8. Návrh obsahuje aj harmonizované pravidlá týkajúce sa ochrany veriteľov a držiteľov podielov. Spoločnosť bude musieť veriteľom a držiteľom podielov predstaviť navrhovanú ochranu v návrhu zmluvy o cezhraničnej premene. Tieto právne predpisy navyše dopĺňajú nedávne iniciatívy na posilnenie predpisov o vysielaní pracovníkov a boji proti daňovým únikom a podvodom, ako aj návrh Komisie o Európskom orgáne práce.

3. Všeobecné pripomienky

3.1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132⁽¹⁰⁾ kodifikuje existujúce smernice týkajúce sa práva obchodných spoločností EÚ. Smernica nadobudla účinnosť 20. júla 2017 a ani nie rok po tomto dátume predložila Komisia nové návrhy na modernizáciu práva obchodných spoločností na úrovni EÚ.

3.2. EHSV víta tieto iniciatívy Európskej komisie, ako aj spoločnú dohodu medzi európskymi inštitúciami a členskými štátmi o tom, že je nevyhnutné uskutočniť digitalizáciu v snahe splniť ciele stratégie digitálneho jednotného trhu z roku 2015⁽¹¹⁾ a akčného plánu pre elektronickú verejnú správu z roku 2016⁽¹²⁾.

3.3. Návrhy Európskej komisie na zmenu smernice (EÚ) 2017/1132 ponúkajú potrebné kroky na to, aby sa spoločnosti EÚ mohli vyrovnáť spoločnostiam iných industrializovaných štátov s dlhou digitálnou tradíciou, ako sú USA, Kanada a Austrália. Spoločnosti musia pôsobiť v bezpečnom právnom a správnom prostredí, ktoré je prispôbené novým hospodárskym a sociálnym výzvam globalizovaného a digitálneho sveta, pričom musia zabezpečiť aj ďalšie oprávnené verejné záujmy, akými sú napríklad ochrana zamestnancov, veriteľov a menšinových držiteľov podielov, a poskytovať orgánom všetky záruky potrebné na boj proti podvodom alebo zneužívaniu, napríklad poskytnutie daňových údajov v rámci administratívnej spolupráce⁽¹³⁾, a zaisťiť spoľahlivosť a dôveryhodnosť dokumentov a informácií obsiahnutých vo vnútroštátnych registroch.

3.4. Je však potrebné zaviesť určité zmeny, aby sa pre mikropodniky a MSP zmiernila administratívna záťaž a znížili náklady na uplatňovanie navrhovaných iniciatív.

3.5. *Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o používanie digitálnych nástrojov a postupov v rámci práva obchodných spoločností – COM(2018) 239 final.*

3.5.1. EHSV víta tento legislatívny návrh⁽¹⁴⁾, ktorého cieľom je zabezpečiť hladké fungovanie jednotného trhu EÚ po celý čas trvania životného cyklu spoločnosti pri interakcii s orgánmi, pokiaľ ide o registráciu spoločnosti a pobočky, ako aj o podávanie informácií.

⁽⁶⁾ Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723, body 109 až 112; VALE, C-378/10, EU:C:2012:440, bod 32.

⁽⁷⁾ Polbud/Wykonawstwo, vec C-106/16, ECLI:EU:C:2017:804.

⁽⁸⁾ Pozri poznámky pod čiarou 6 a 7.

⁽⁹⁾ COM(2018) 241 final.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 46.

⁽¹¹⁾ COM(2015) 192 final.

⁽¹²⁾ COM(2016) 179 final.

⁽¹³⁾ Smernica Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, 11.3.2011, s. 1).

⁽¹⁴⁾ COM(2018) 239 final.

3.5.2. EHSV sa domnieva, že digitalizácia práva obchodných spoločností je nástrojom, ktorý pomôže zabezpečiť poctivosť, transparentnosť a účinnosť postupov. Nie je samoučelná a musí slúžiť záujmom podnikov, najmä mikropodnikov. Legislatívnym návrhom o používaní digitálnych nástrojov a postupov v práve obchodných spoločností by sa preto mali zaviesť do praxe už spomínané hlavné črty moderného práva obchodných spoločností EÚ v digitálnom veku, a to konkrétne právna istota a predchádzanie zneužívaniu, spoľahlivé informácie s cieľom zahrnúť všetky normy pre vlastnícke práva, preventívne kontroly a transparentné podnikové štruktúry prostredníctvom obchodných registrov. Len za týchto podmienok bude možné plne rozvinúť potenciál digitalizácie a mikropodniky budú môcť výhody „rovnakých digitálnych podmienok“ využívať na vytváranie rastu a pracovných miest v EÚ.

3.5.3. EHSV oceňuje že Európska komisia uznala a navrhla odstrániť prekážky vytvárajúce zbytočnú administratívnu záťaž a náklady pre podnikateľov, ktorí si chcú založiť nový podnik alebo rozšíriť svoj podnik zaregistrovaním nových pobočiek. Odstrániť treba tieto prekážky:

- a) Online registráciu spoločnosti alebo pobočky povoľujú, zakazujú alebo nariaďujú vnútroštátne právne predpisy, čo vedie k rozmanitosti prístupov, ktorá je pre MSP zložitá⁽¹⁵⁾.
- b) Viacnásobné zverejňovanie údajov o podniku a účtovných závierok pobočiek vo vnútroštátnych vestníkoch v mnohých členských štátoch, kde sa pobočky nachádzajú.
- c) Rôzne podmienky **prístupu** tretích strán (investorov, občanov, iných spoločností) **k informáciám o spoločnostiach vo vnútroštátnych registroch** (niektoré informácie sa poskytujú bezplatne, niektoré za poplatok).

3.5.4. EHSV sa domnieva, že je veľmi dôležité **pokračovať v digitalizácii**, keďže:

- a) Postupy online registrácie sú väčšinou lacnejšie, rýchlejšie a účinnejšie, ako keď sa žiadosti musia podávať osobne a na papieri⁽¹⁶⁾.
- b) Táto iniciatíva je plne v súlade s existujúcimi digitálnymi prvkami práva EÚ v oblasti obchodných spoločností a nadväzuje na ne, a to predovšetkým v súvislosti so systémom prepájania obchodných registrov (BRIS), ktorý je založený na právnych povinnostiach stanovených smernicou 2012/17/EÚ⁽¹⁷⁾ a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2015/884⁽¹⁸⁾.
- c) Tento návrh bude dopĺňať predovšetkým návrh Komisie týkajúci sa nariadenia o vytvorení jednotnej digitálnej brány, ktorý zahŕňa všeobecnú online registráciu podnikateľskej činnosti s výnimkou zakladania spoločností s ručením obmedzeným. Tento návrh predstavuje *lex specialis* k jednotnej digitálnej bráne⁽¹⁹⁾.

3.5.5. **Obavy z podvodov alebo zneužitia**, najmä prostredníctvom schránkových spoločností, by z viacerých dôvodov nemali brániť podpore pre tento návrh. Týmto obavám musia zamedziť členské štáty, a to reguláciou podmienok zakladania podnikov, ako aj povinnou súdnou, notárskou a/alebo administratívnou kontrolou stanov spoločnosti⁽²⁰⁾. Európska únia už priala viacero opatrení na boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam právnických osôb, zaviedla povinné uverejňovanie systémov daňového plánovania zo strany sprostredkovateľov, poskytovanie daňových údajov v rámci administratívnej spolupráce⁽²¹⁾, ako aj povinné uznávanie prostriedkov elektronickej identifikácie občanov Únie vydaných v inom členskom štáte v súlade so systémom e-IDAS.

3.5.6. Ako poslednú možnosť na zamedzenie podvodom EHSV schvaľuje ustanovenie, ktoré členským štátom umožňuje požadovať fyzickú prítomnosť relevantných osôb pred príslušným orgánom, ale **len** vtedy, ak je to opodstatnené nadradeným dôvodom, akým je verejný záujem. EHSV zastáva názor, že digitálny postup by sa nemal používať pre holdingové spoločnosti alebo v prípade zástupcov s plnou mocou, ktorí by mohli utajiť skutočnú zainteresovanú stranu, a varuje pred „krádežou identity“.

⁽¹⁵⁾ COM(2018) 241, s. 3.

⁽¹⁶⁾ COM(2018) 241, s. 5.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ L 156, 16.6.2012, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ L 144, 10.6.2015, s. 1.

⁽¹⁹⁾ COM(2017) 256 final.

⁽²⁰⁾ Článok 10 kodifikovanej smernice o práve obchodných spoločností (EÚ) 2017/1132.

⁽²¹⁾ Smernica Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, 11.3.2011, s. 1).

3.5.7. EHSV oceňuje, že v návrhu Európskej komisie sa výslovne uznáva úloha, ktorú v mnohých členských štátoch zohráva notár, pokiaľ ide o zabezpečenie právnej istoty, poskytovanie právneho poradenstva a predchádzanie podvodom a zneužívaniu v čoraz viac digitalizovanom hospodárskom prostredí. EHSV sa predovšetkým nazdáva, že prechádzanie podvodom a zneužívaniu nebráni hospodárskej činnosti, ale že je to naopak nevyhnutná podmienka pre spravodlivý a transparentný jednotný trh EÚ, na ktorom budú mať mikropodniky rovnaké príležitosti a budú môcť súťažiť o zákazníkov v spravodlivých a priaznivých podmienkach ponukou najlepších výrobkov a služieb v prospech všetkých účastníkov trhu.

S cieľom zabezpečiť právnu istotu a zamedziť podvodom by členské štáty mali mať možnosť zavádzať preventívne kontroly zo strany príslušných orgánov a/alebo notárov počas celého životného cyklu spoločností, a to aj v prípadoch, keď sa používajú formuláre, pod podmienkou, že sa celý postup môže vykonať online. Podávanie dokumentov online a automatická výmena výpisov z obchodných registrov nemá žiadny vplyv na požiadavky v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi v štáte registrácie, pokiaľ ide o formu a presnosť predložených dokumentov.

3.5.8. EHSV preto víta návrh Európskej komisie uľahčiť digitalizáciu v práve obchodných spoločností na základe zásady „len raz“ spočívajúcej na vzájomnej dôvere medzi členskými štátmi, ktoré budú naďalej uplatňovať na založenie podniku svoje vnútroštátne požiadavky.

3.6. *Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia – COM(2018) 241 final*

3.6.1. Cieľom návrhu je stanoviť jasné pravidlá a prispôsobiť právo obchodných spoločností cezhraničnej mobilite podnikov v EÚ. Návrh sa usiluje dosiahnuť dôslednú rovnováhu medzi špecifickými pravidlami a postupmi pre cezhraničné operácie spoločností s cieľom využiť potenciál jednotného trhu na jednej strane a snahou ochrániť pred zneužitím všetky zainteresované strany, ktorých sa záležitosti podniku týkajú, najmä zamestnancov, veriteľov a menšinových držiteľov podielov, na strane druhej.

3.6.2. EHSV podporuje cezhraničné premeny⁽²²⁾ a schvaľuje, že Komisia začlenila do návrhu rozsudok, ktorý Súdny dvor Európskej únie vydal v roku 2017 vo veci *Polbud*⁽²³⁾. Vo veci *Polbud* súd rozhodol, že vnútroštátne pravidlo, podľa ktorého je cezhraničné premiestnenie spoločnosti podmienené povinnosťou zrušiť spoločnosť, sa považuje za neopodstatnené a neprimerané obmedzenie, ktoré je v rozpore so slobodou usadiť sa. Všeobecná povinnosť uskutočniť likvidáciu, ktorú nariaďuje štát, predstavuje uplatnenie všeobecnej domnienky o existencii zneužitia. Takáto právna úprava je preto neprimeraná. Na premiestnenie registrovaného sídla takejto spoločnosti bez premiestnenia jej skutočného ústredia sa vzťahuje sloboda usadiť sa, ktorú ochraňuje právo EÚ. SDEÚ preto opätovne potvrdil právo spoločností premiestniť len svoje registrované sídlo, bez premiestnenia skutočného ústredia, z jedného členského štátu do druhého, napriek tomu, že daná spoločnosť vykonáva svoje hlavné, či dokonca všetky hospodárske činnosti v prvom členskom štáte. Zámer spoločnosti *Polbud* využiť výhody priaznivejších právnych predpisov sám osebe nepredstavuje zneužitie slobody usadiť sa.

3.6.3. EHSV v zásade schvaľuje stanovenie postupu na umožnenie takýchto premien a prijatie vecných podmienok v snahe zamedziť právnej neistote v dôsledku rozmanitých vnútroštátnych pravidiel, ktorá negatívne vplyva na spoločnosti, zainteresované strany a členské štáty. Zákony jednotlivých štátov v tejto súvislosti, ak existujú, sú často nezlučiteľné alebo sa len ťažko navzájom kombinujú. Okrem toho viac ako polovica členských štátov cezhraničné premeny neumožňuje. To má negatívny vplyv najmä na malé a stredné podniky, ktorým často chýbajú zdroje, aby mohli vykonať cezhraničné postupy prostredníctvom nákladných a zložitých alternatívnych metód.

⁽²²⁾ Operácia, ktorou sa spoločnosť vytvorená a zapísaná v registri v súlade s právnymi predpismi niektorého členského štátu premení na inú spoločnosť vytvorenú a zapísanú v registri v súlade s právnymi predpismi iného členského štátu, pričom si zachová svoju právnu subjektivitu a nemusí byť zrušená alebo vstúpiť do likvidácie.

⁽²³⁾ Vec C-106/16: ECLI:EU:C:2017:804. Spoločnosť *Polbud* bola vytvorená v Poľsku a rozhodla sa premiestniť svoje registrované sídlo do Luxemburska bez premiestnenia svojho skutočného ústredia. V poľskom obchodnom registri bol zapísaný vstup do likvidácie a bol vymenovaný likvidátor. V roku 2013 bolo sídlo spoločnosti *Polbud* premiestnené do Luxemburska. *Polbud* sa stala spoločnosťou podľa luxemburského práva nazvanou *Consoil Geotechnik Sàrl*. Neskôr podala spoločnosť *Polbud* na poľskom registrovom súde návrh na výmaz z poľského obchodného registra. Registrovaný súd žiadosť o výmaz zamietol. *Polbud* podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu. Najvyšší súd v Poľsku, na ktorý sa spoločnosť odvolala, sa najprv opýtal Súdneho dvora, či sa sloboda usadiť sa uplatňuje na premiestnenie registrovaného sídla spoločnosti, založenej podľa práva členského štátu, na územie iného členského štátu, s cieľom jej premeny na spoločnosť podľa práva tohto druhého členského štátu, bez premiestnenia skutočného sídla uvedenej spoločnosti. Pozri tiež <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2017-10/cp170112en.pdf>.

3.6.4. Postup cezhraničnej premeny sa začína tým, že príslušný orgán v pôvodnom členskom štáte v lehote jedného mesiaca vydá *osvedčenie predchádzajúce premene* alebo, v prípade pochybností, vykoná hĺbkové preskúmanie, na ktoré má ďalší mesiac. Postup sa končí tým, že cieľový členský štát so zreteľom na všetky relevantné skutočnosti a informácie zapíše premenenú spoločnosť do registra, ak táto spoločnosť spĺňa požiadavky jeho právnych predpisov v oblasti *registrácie a ochrany pracovníkov*. Komunikáciu medzi príslušnými orgánmi uľahčí systém prepojenia obchodných registrov (BRIS). Obavy v súvislosti s účasťou pracovníkov sa riešia prostredníctvom ich práva byť včas spoločnosťou informovaní a konzultovaní. Ochranu pracovníkov môže potvrdiť aj príslušný orgán cieľového členského štátu. Dôležitú úlohu zohrávajú európske zamestnanecké rady.

3.6.5. EHSV by chcel vyjadriť svoje pochybnosti o tom, či zdĺhavý a nákladný postup spĺňa kritériá týkajúce sa uplatňovania slobody usadiť sa v inom členskom štáte a či je v súlade s rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-106/16, *Polbud*. Treba zdôrazniť, že Súdny tvor podal výklad článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a uplatnil všeobecnú zásadu proporcionality. Právo spoločnosti na cezhraničnú premenu vyplýva teda zo samotnej zmluvy a členské štáty (a inštitúcie EÚ) musia dbať na to, aby ho rešpektovali. EHSV preto podporuje postup z hľadiska premiestnenia sídla spoločnosti (cezhraničná premena) uplatňovaný v pôvodnom členskom štáte, ale odporúča, aby sa postup v cieľovom členskom štáte (článok 86p) obmedzoval na kontrolu *ex ante* splnenia svojich požiadaviek stanovených na účely väzby premenenej spoločnosti na jeho vnútroštátny právny poriadok⁽²⁴⁾. Mala by sa však zaviesť všeobecná doložka proti zneužívaniu práva spoločností usadiť sa. Nový postup takto nespôsobí zbytočnú záťaž nad rámec svojich stanovených cieľov a zároveň dáva cieľovému členskému štátu právomoc dohliadať na zneužívanie aj po premene.

3.6.6. Okrem toho treba vyjasniť pojem „umelé konštrukcie“ (*artificial arrangements*) spoločnosti v členskom štáte zamerané na získanie neprimeraného daňového zvýhodnenia. Tento pojem používa väčšinou Súdny dvor Európskej únie a je zahrnutý v odôvodneniach a článku 86c ods. 3 Je to kľúčový pojem, na základe ktorého sa podniku umožní alebo zakáže usadiť sa v inom členskom štáte. Treba stanoviť jasné kritériá alebo ukazovatele, aby sa nebránilo skutočnej hospodárskej činnosti založenej na racionálnych ekonomických rozhodnutiach, ako to vyplýva z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci *Polbud*.

3.6.7. **Cezhraničné zlúčenia alebo splynutia**⁽²⁵⁾: Návrh nadväzuje na pozitívne skúsenosti so smernicou 2005/56/ES⁽²⁶⁾ o cezhraničných zlúčeníach alebo splynutiach, ktorá sa zameriava len na kapitálové spoločnosti, a odstraňuje jej nedostatky. Týmto návrhom sa preto zavádzajú zosúladené hmotnoprávne pravidlá v oblasti ochrany veriteľov a držiteľov podielov, zatiaľ čo smernica 2005/56/ES stanovovala len procesnoprávne pravidlá, napr. povinnosť informovať držiteľov podielov, pričom vecnú ochranu ponechávala na členské štáty. V navrhovanej smernici sa požaduje, aby sa v návrhu zmluvy o zlúčení alebo splynutí uviedli:

- Záruky pre veriteľov: Návrhom sa zavádza domnienka, že veritelia nebudú dotknutí ak im zaplatí ručiteľ alebo spoločnosť, ktorá je výsledkom zlúčenia alebo splynutia, pričom ich situáciu potvrdí správa nezávislého znalca.
- Držitelia podielov, ktorí nehlasovali alebo ktorí nemajú hlasovacie práva, budú mať právo odísť zo spoločnosti a získať primeranú náhradu a právo napadnúť výmenný pomer podielov pred vnútroštátnym súdom.

3.6.8. EHSV takisto súhlasí aj s ďalšími prvkami návrhu Komisie:

- a) Harmonizované pravidlá týkajúce sa poskytovania osobitných a komplexných informácií zamestnancom o dôsledkoch cezhraničných zlúčení alebo splynutí, zatiaľ čo smernica 2005/56/ES stanovovala len účasť zamestnancov vo výboroch a to, že sa o ich situácii bude referovať v správe vedenia.

⁽²⁴⁾ Rozsudky Súdneho dvora vo veci C-378/10, *Vale Epitesi*, EU:C:2012:440, bod 31; a vo veci C-106/16, *Polbud*, ECLI:EU:C:2017:804, body 33, 35 a 44.

⁽²⁵⁾ Operácia, ktorou dve alebo viaceré spoločnosti prevedú svoje aktíva a pasíva na nejakú existujúcu (preberajúcu) spoločnosť alebo na novú spoločnosť.

⁽²⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/56/ES z 26. októbra 2005 o cezhraničných zlúčeníach alebo splynutiach kapitálových spoločností. Teraz je súčasťou kodifikačnej smernice z roku 2017.

b) Harmonizované pravidlá zrýchleného konania v prípade menej zložitých zlúčení alebo splynutí alebo možnosť neprihliadať na nezávislý znalecký posudok na základe dohody všetkých držiteľov podielov alebo počas zlúčenia alebo splynutia materskej spoločnosti s dcérskou.

c) Prepojenie obchodných registrov v záujme výmeny informácií – využívanie digitálnych nástrojov.

3.6.9. **Cezhraničné rozdelenia** ⁽²⁷⁾: Vztahujú sa ne odlišné alebo nezlučiteľné vnútroštátne predpisy len v 13 členských štátoch bez akejkoľvek harmonizácie na úrovni EÚ, a to i napriek ich významu pre rast. V snahe predísť zneužívaniu a chrániť zainteresované strany je nevyhnutné zaviesť právny rámec EÚ pre kapitálové spoločnosti, podobný rámcu pre cezhraničné premeny. Treba vytvoriť dvojfázový postup. V prvej fáze sa vypracujú podmienky rozdelenia spolu s dvoma podrobnými správami vysvetľujúcimi dôsledky rozdelenia veriteľom a zamestnancom. Okrem toho je pre stredne veľké a veľké podniky potrebný aj nezávislý znalecký posudok. To je len prvý krok a EHSV sa domnieva, že návrh by sa mal vzťahovať aj na cezhraničné rozdelenie nadobudnutím aktív/pasív existujúcej spoločnosti/spoločností a nielen na prípad, keď sa vytvárajú nové spoločnosti.

3.6.10. V súčasnosti sú vnútroštátne predpisy členských štátov do veľkej miery odlišné a niekedy ukladajú neprimeranú administratívnu záťaž, ktorú musí Komisia prostredníctvom nového návrhu zmierniť, aby neodradila podniky od zámeru využiť nové príležitosti. Hoci EHSV podporuje nové pravidlá a postupy, treba ich dôkladne preskúmať a zabezpečiť, aby nespôsobovali nadmernú administratívnu záťaž a náklady, čo by bolo nad rámec ich cieľov v oblasti ochrany zamestnancov, veriteľov a držiteľov podielov.

3.6.11. EHSV oceňuje skutočnosť, že na malé spoločnosti a mikropodniky sa na základe článku 86 g nevzťahuje preskúmanie nezávislým znalcom, keďže náklady na správu nezávislého znalca by boli pre mikropodniky a MSP priveľkou záťažou.

3.6.12. EHSV chce vyzdvihnúť úlohu nezávislých znalcov pri odhaľovaní podvodov len vo veľkých spoločnostiach počas skúmania a zhromažďovania dokumentov spoločnosti v písomnej správe, za predpokladu, že budú splnené určité požiadavky, napr. pre účinnú štruktúru internej kontroly a štandardných operačných postupov na prevenciu a zmiernenie možných konfliktov záujmov a na zaistenie nezávislosti správ, pokiaľ ide o zainteresované strany.

3.6.13. EHSV dôrazne podporuje návrh Európskej komisie, ktorá prvýkrát ustanovuje postup pre cezhraničné premeny a dopĺňa už zavedené postupy v oblasti cezhraničných zlúčení alebo splynutí a rozdelení posilnením ochrany zainteresovaných strán. Avšak rozdiely v postupoch cezhraničného zlúčenia alebo splynutia na jednej strane a cezhraničnej premeny a rozdelenia na druhej strane môžu ovplyvniť relatívnu atraktivnosť druhej skupiny operácií. EHSV odporúča, aby Komisia tieto účinky preskúmala.

3.6.14. EHSV víta zámer Komisie chrániť existujúce práva pracovníkov na účasť na spolurozhodovaní. EHSV sa domnieva, že v spoločnosti, ktorá vznikla cezhraničnou premenou, sa musí i naďalej uplatňovať aspoň tá istá úroveň všetkých prvkov účasti zamestnancov na spolurozhodovaní, aká sa ustanovuje v právnych predpisoch pôvodného členského štátu, v súlade s postupom a štandardnými pravidlami stanovenými v smernici 2001/86/ES ⁽²⁸⁾.

3.6.15. EHSV zdôrazňuje významnú úlohu európskych zamestnaneckých rád zriadených vo veľkých spoločnostiach, ktoré majú byť premenené, a žiada, aby boli do väčšej miery zapojené, v súlade so smernicou 2009/38/ES ⁽²⁹⁾.

⁽²⁷⁾ Operácia, ktorou sa spoločnosť rozdelí a prevedie všetky svoje aktíva a pasíva alebo ich časť na nejakú existujúcu alebo novovytvorenú spoločnosť/spoločnosti v inom členskom štáte.

⁽²⁸⁾ Smernica Rady 2001/86/ES z 8. októbra 2001, ktorou sa dopĺňajú stanovby európskej spoločnosti v súvislosti s účasťou zamestnancov na riadení (Ú. v. ES L 294, 10.11.2001, s. 22).

⁽²⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/38/ES zo 6. mája 2009 o zriaďovaní európskej zamestnaneckej rady alebo postupu v podnikoch s významom na úrovni Spoločenstva a v skupinách podnikov s významom na úrovni Spoločenstva na účely informovania zamestnancov a porady s nimi (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2009, s. 28).

3.7. Ako všeobecnú pripomienku EHSV zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky digitálne nástroje a postupy používané na účely uplatňovania týchto návrhov boli plne prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím, najmä pre zrakovo postihnuté osoby.

V Bruseli 17. októbra 2018

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER
